„Magyar nyelv! Sarjadsz és egy vagy velünk / és forró, mint forrongó szellemünk!”

www.nyugatijelen.com

NYUGATI JELEN

Megjelenik Arad, Fehér, Hunyad, Krassó-Szörény és Temes megyében

12,00 lej

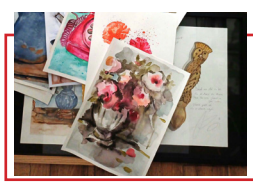
Polgári hetilap

II. (XXXVIII.) évfolyam, 95. (9727.) szám • 24 oldal

Péntek, 2026. október 30.

A közösség erejét ünnepelték a Csiky-napon 2.

Régi idők visszhangjai – a festészet szerelmeseinek kiállítása 12.

A szabadság emlékezete

Arad – Túl vagyunk a mindenkori október egyik jeles napján – 23-án, az 1956-os magyar forradalom (idén kerek, 70.) évfordulóján, következik majd a hónap utolsó napján a reformáció ünnepe. Az első inkább csak nekünk, a magyaroknak igazán fontos (bár befolyással volt a világtörténelemre is), a másik az egész világnak (így a magyarokéra is).

Pár évtizede mindkettőről nyilvánosan meg lehet emlékezni nálunk is. Ami azt jelzi, számomra legalábbis, bizonyos tekintetben csak halad előre valamicskét a világ.

Nos, a 70. évfordulót (érzésem szerint) Arad megyében idén Pécskán ünnepelték meg a leggazdagabban. Az aradi orgonakoncert művészi szempontból lehetett színvonalasabb, ám a pécskai szívhezszólóbb volt – és mi lenne fontosabb, mint az emberek szívéhez, tudatához szólni?

Szóval összegyűlt a kisváros (Arad megye számbelileg második városa) magyarsága az Ormós Zsigmond Általános Iskola dísztermében az ünnepségsorozatot nyitó alkalomra. (Némelyek azért, mert lányuk, fiuk, unokájuk fel fog lépni. Nem baj, a világ így megyen. De ha már ott voltak, valamit magukba szívhattak.)

Aztán jött Balta-Tajcs Tünde, a Pécskai Hagyományőrző Társaság vezéralakja. És ilyeneket mondott:

„Mit üzen nekem 1956?

Igaz, én nem éltem még akkor, de ‘56 számomra példa! Példa összefogásban, példa együtt gondolkodásban! És mindenképpen példa számomra a közösségben és a szeretett közösségemért való munkában!

Közösségben való erő – hogy együtt többek vagyunk, mint külön-külön!”

***

És az egykori, az újabb időkben nagyszerűen felújított volt középiskola, mai Ormós Zsigmond Általános Iskola „színpadán” (amúgy nincs színpad) megkezdődött az ünnepi műsor.

Csinos pécskai lányok (már hogyne lennének csinosak, gyönyörűek 16–18 évesen?) Engi Márta Ildikó vezetésével egy leányos és legényes táncszvittet mutattak be, majd az *Eszméktől a vérpadig* című dokumentumjáték következett, a Pécska–Battonya amatőr színjátszókör előadásában.

A dokumentumjáték J. Péterszabó (Cucuruzan) Ilona, az In Memoriam 1956 Egyesület elnök asszonya könyve alapján. Színpadra alkalmazta dr. Bálint-Rimayné Rockó Zsuzsanna színművész, a Pécska–Battonya amatőr színjátszókör vezetője.

Most másodszor állították színpadra, tíz évvel az első – ugyancsak pécskai – ősbemutató után. Más szereplőkkel, kicsit másképpen, de autentikusan: az 1956 után a temesvári perben 57 elítélt – köztük tíz halálra ítélt, és ki is végzett! – vádlott perében.

A szörnyű pert Suttyák András, Svartz Károly, Zsóri Károly, Lelik István, Hajas Gábor, Billi János, Bárbu Sándor, Engi Márta Ildikó, Rácz Erik tolmácsolásában elevenítették meg a színpadon.

És fellépett még a pécskaiak – nők és férfiak – dalárdája is. Brávó, jók voltatok – így kell ezt csinálni!

A műsort, az estét a fáklyások kíséretében a Szentháromság térre mécsesekkel tartó közönség felvonulása, az 1956-os emlékmű (a megye egyetlen ilyen emlékműve!) köré gyülekezők menete zárta.

Felemelő élmény volt a résztvevőknek!

-R-A

Dokuszínházi oratórium 1956 tiszteletére

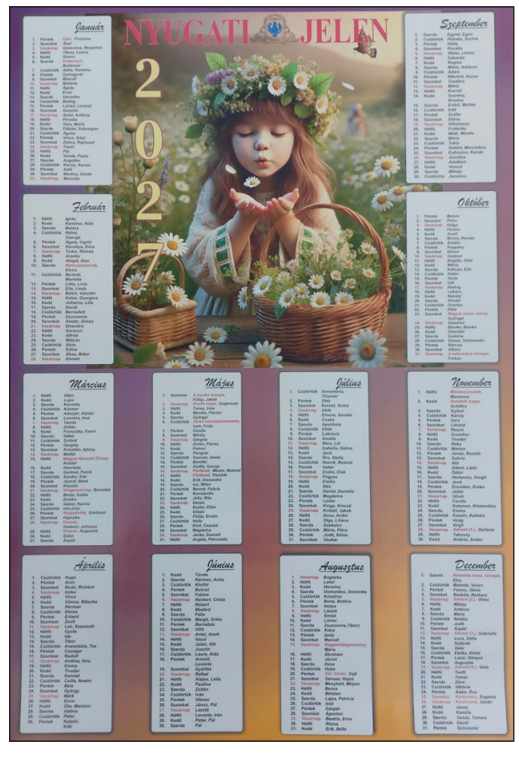
„Ma nem egy idegen hadsereggel nézünk szembe, hanem a csenddel”

Temesvár – 2026. október 23-án a Csiky Gergely Állami Magyar Színház nagytermében a *Sorsát kezébe vette – Dokuszínházi oratórium 1956 tiszteletére* című előadással emlékeztek a temesvári magyarok az 1956-os forradalom és szabadságharc hőseire. A rendezvényt Horváth Hunor, a színház igazgatója nyitotta meg, majd Tamás Péter, Magyarország temesvári tiszteletbeli konzulja, valamint Molnár András parlamenti képviselő, a Temes Megyei RMDSZ elnöke mondott ünnepi beszédet.

„Ma este itt Temesváron érdemes arra is emlékeznünk, hogy 1956-ben október végén a temesvári egyetemisták is összegyűltek, és szolidaritást vállaltak a magyarországi forradalommal. Követeléseiket letartóztatások, kihallgatások és némely esetben súlyos börtönévek követték, 1956 tehát a mi történetünk is. (...) 1956 megtanított arra is bennünket, hogyha nem vagyunk ott, ahol rólunk döntenek, akkor mások döntenek helyettünk, és nem feltétlenül a javunkra. Az elmúlt hetekben a szélsőségesek kimutatták a foguk fehérjét: egy törvénytervezet szerint köteleznék a tisztségviselőket, egyháziakat, iskolaigazgatókat és diákokat a román zászló megcsókolására. Mi, 70 évvel 1956 és 37 évvel 1989 után pontosan tudjuk, mit jelent, amikor a hatalom előírja, hogyan kell kimutatni a hűséget. A forradalom éppen az ilyen kötelező gesztusok, a parancsra tapsolás és a félelemből megtett fogadalmak ellen tört ki” – mondta Molnár András, hangsúlyozva, hogy a szabadságot meg kell becsülnünk, mert sokan fizettek érte. „Aki ma itt él a Bánságban, a szórványban, az tudja, hogy a mi küzdelmünk ma is valódi, csak másképp néz ki: ma nem egy idegen hadsereggel nézünk szembe, hanem a csenddel. Azzal, hogy a fiataljaink elmennek, és nem jönnek vissza, hogy egy-egy faluban már nincs, aki magyarul temessen vagy kereszteljen. A beolvadás nem zajos, nem látványos, egyszerűen csak elvesz belőlünk napról napra egy keveset. (...) 1956 üzenete a mai világban is ugyanaz, mint 70 éve: segítség érkezhet és hálásak vagyunk érte, de a döntő munkát nekünk kell elvégezni – itt helyben, együtt, egymásért.

FOLYTATÁSA A 4. OLDALON

PATAKI ZOLTÁN

Nyugati Jelen Naptár – 2027

Kapható a Jelen könyvesboltban.
Ára 8 lej.